

Utdannings- og forskningskomiteen

Oslo, 15. oktober 2020

Høringsnotat - statsbudsjettet 2021

Voksenopplæringsforbundet (Vofo) er interesseorganisasjonen til de 14 offentlig godkjente studieforbundene i Norge. Etter endringene i voksenopplæringsloven og delingen av tilskuddsordning er det fire studieforbund som er godkjent av Kunnskapsdepartementet. Dette er Studieforbundet AOF, Studieforbundet Folkeuniversitetet, Akademisk studieforbund og Studieforbundet næring og samfunn.

Studieforbundene er ideelle tilbydere av utdanning, opplæring og kurs innenfor et bredt spekter av områder. De har en stor portefølje fra enkle nettkurs til fagskoleutdanninger og universitets- og høyskolefag. Studieforbundene er rigget for å løse oppgaver for det offentlige iht. krav til rapportering og håndtering av offentlige midler. Vofo mener det er et stort potensiale for tettere samarbeid mellom studieforbundene, stat, fylkeskommuner og kommuner.

Vofo er fornøyd med den politiske anerkjennelsen studieforbundene har fått for raskt å etablere kompetansetilbud innenfor en rekke programmer i koronasituasjonen. Studieforbundenes raske respons viser styrken og fleksibiliteten som ligger i det tette samarbeidet med arbeidslivet. Dette er en modell som raskt gjør det mulig å rekruttere lærekrefter og studenter, og å etablere nye tilbud der folk bor og jobber i hele landet.

Vofo ber om:

- at antallet fagskoleplasser økes i tråd med opptrappingsplanen
- at fagskoler inkluderes som tilskuddsmottakere i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen
- at ordningene med fagbrev på jobb og muligheten til å ta et fagbrev for de som allerede har studie- eller yrkeskompetanse styrkes ytterligere.
- at studieforbundene får en tydelig rolle for å levere på politiske målsettinger i kompetansereformen, f.eks. ved å nevne studieforbund i tildelingsbrev til kommuner og fylkeskommuner
- Studieforbund og de frivillige organisasjonene er eiere av friskoler. Vofo ber Stortinget finne løsninger slik at voksne i friskolene får en finansiering som gjør det mulig å gi et fullverdig og forutsigbart tilbud også for de voksne elevene, jf kap 228 i budsjettet.

Kap. 254 Post 70 Tilskudd til studieforbund

Vofo er fornøyd med at de fire studieforbundene har fått en liten økning i budsjettet, men vi mener det fremover bør være en opptrappingsplan og en bevisst strategi for satsing på studieforbundene. Studieforbundene bør få en tydelig rolle for å levere på politiske målsettinger i kompetansereformen. Dette kan gjøres ved å nevne studieforbund som kompetansetilbydere i tildelingsbrev til fylkeskommune, kommune, Kompetanse Norge, NAV og IMDI.

Programkategori 0.70 Grunnopplæring

Vofo er fornøyd med at budsjettet styrker muligheten for å ta fagbrev. Ordningen med praksiskandidat, fagbrev på jobb og muligheten til å ta et fagbrev for de som allerede har studie- eller yrkeskompetanse bør styrkes i tråd med målene i kompetansereformen. Det vil redusere frafall og bidra til tilpasning til nye behov i arbeidslivet.

Studieforbund har lang erfaring i å tilby voksne teori til fagprøven, og har gjennom sitt tette samarbeid med arbeidslivet både gode muligheter for å rekruttere deltakere og å legge opp fleksible tilbud, enten de er i jobb, permittert eller står uten jobb. Fylkeskommunen kan i større grad samarbeid med studieforbund om gjennomføring av fagbrev.

Kap 220 Grunnopplæring – kompetanseutvikling i barnehagen

Vofo støtter bevilgningen på 200 mNOK til regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen. Vi mener at fagskolene bør bli mottaker av denne tilskuddsordningen, på lik linje med UH-sektoren. I 2018 var 20% av grunnbemanningen i barnehagene barne- og ungdomsarbeidere. Fagskoleutdanning er relevant for disse. I tillegg er det en stor andel ufaglærte som jobber i barnehagesektoren. For denne gruppa er det viktig å legge til rette for at de kan få fagbrev, som fagbrev på jobb eller som praksiskandidat. Vofo vil utdype dette ytterligere i tilsvar til høring om forskriftsfesting retningslinjer for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling.

Statsbudsjettets Kap. 240 Post 60: Tilskudd til fagskoler

Vofo mener regjeringens opptrapping av antallet studieplasser ikke står i stil med politisk ambisjoner. Antall studieplasser bør økes ytterligere. Vi erfarer at studieplasser som de offentlige fagskolene ikke klarer å fylle, tildeles fagskoler organisert som studieforbund etter at de offentlige fagskolene har fått tilbud. Studieforbundenes fagskoler samarbeider med partene i arbeidslivet, og har et stort nettverk som gjør at de raskt rekrutterer fagskolestudenter. Vi mener at fylkeskommunene bør ha større bevissthet om studieforbundenes fagskoletilbud. Innenfor helse- og oppvekstfag er studieforbundenes fagskolevirksomhet omfattende, og to av fagskolene er fagområdeakkreditert. Vi vil påpeke at det er viktig at fylkeskommunene også gir tilskudd til de ideelle fagskolene.

Kap. 257, post 70. Kompetanseprogrammet

Det er positivt at Kompetansepluss er lagt inn under Kompetanseprogrammet. Vi mener dette er et riktig grep for å se de ulike tilskuddsordningene i sammenheng. Kompetansepluss er et viktig verktøy for å styrke de med svake grunnleggende ferdigheter. Vi har erfaring med at en del kompetanseplusskurs måtte avlyses under koronakrisen fordi deltakerne ikke hadde forutsetning til å delta digitalt. Vi mener det derfor er viktig at tildelingskriteriene også favner digital kompetanse, og at midlene til kompetansepluss økes

Kap 291, post 71. Integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjoner

Vofo mener det er positivt at 20 mNOK av disse midlene er øremerket norskopplæring for voksne innvandrere uten rett, f.eks. EØS- innvandrere. Studieforbundene er et svært effektivt virkemiddel for å bidra til bedre integrering. Vi erfarer at offentlig finansiering av norskopplæring gir betydelig flere deltakere enn egenfinansierte kurs, og at dette er effektivt for å motvirke utenforskap og få flere innvandrere inn i arbeidslivet.

Med hilsen

Voksenopplæringsforbundet

Rune Foshaug
Generalsekretær

